

Groenland

Een wieg van ijs

Scheep in voor een uitzonderlijke reis naar het land van de ijsbergen en vlieg mee als een poolvogel over de westkust van Groenland. De zonnestralen doorboren de wolken en weerkaatsen op een speldentapijt van witte stippen. Tot aan de blauwige einder glinstert de ijszee van de opflakkerende ijsklompen.

Ik film vanuit de cockpit onze aankomst in het stadje Ilulissat, wat toepasselijk “ijsbergen” betekent in het Groenlands. De kapitein wijst me rechts de spectaculaire bevroren fjord aan. We vliegen boven de regio met de grootste productie aan ijsbergen van het noordelijke halfrond. De bekende “Sermeq Kujalleq” gletsjer – van de Inlandsis, de Groenlandse ijskap – zorgt steevast voor witte monsters die vaak duizelingwekkend hoog zijn.

Duizenden van die ijskastelen drijven met de stroming mee, de fjord van Ilulissat af en monden uit in zee ter hoogte van de Diskobaai. Ik begrijp al snel waarom deze plek in de zomer van 2004 door Unesco werd geklasseerd als werelderfgoed. De gletsjer produceert jaarlijks 35 km³ ijs en smelt tegen een tempo van 25 meter per dag. De voorkant van de gletsjer trekt zich door de opwarming van de aarde tegen een onrustwekkend tempo terug.

Van zodra ik mijn rugzak in de jeugdherberg heb gedropt, haast ik me om de **Fjord van Ilulissat** en zijn natuurpracht van nabij te verkennen.

Groene heuvels

Onder een opvrolijkend zonnetje trek ik naar een plek, een paar kilometers ten zuiden van het dorp, waarvan de naam weinig aan de verbeelding overlaat. “Suicide Gorge” biedt nochtans een van de mooiste

Praktisch

\ Hoe erheen?

Een vliegtuigticket Brussel – Kopenhagen - Kangerlussuaq - Ilulissat kost ongeveer € 1400. Meer info op www.airgreenland.com. Lang vooraf reserveren is de boodschap want Ilulissat is dé toeristische trekpleister van Groenland. De helft van de toeristen die Groenland aandoet, komt hier naartoe.

\ Hoe uw reis organiseren?

Je kunt terecht bij verschillende reisorganisatoren en touroperators zoals het reisagentschap Grand Nord Grand Large, de touroperator Askja Reizen en Vreemde Continenten en dit zowel voor groepsreizen als individuele excursies voor poolreizen met bestemming Groenland (cruises, kajak, trekking, hondenslee,...). Zie: www.gngl.com - www.askja.nl - www.zuiderhuis.be.

\ Waar verblijven?

Ilulissat biedt al het comfort van een moderne stad (bank, supermarkt, ziekenhuis,...).

\ Wie kiest voor een **jeugdherberg** betaalt slechts € 35 per nacht en heeft bovendien de kans om toeristen van over de hele wereld te ontmoeten, handige tips uit te wisselen en lokale producten te ontdekken uit de plaatselijke supermarkt... Ilulissat is een ideaal vertrekpunt voor tal van trektochten in de regio.

www.ilulissathostel.dk

\ Luxehotels: Wie een charmant optrekje verkiest, kan een kamer boeken in een van de vijf aluminium iglo's van het Arctic Hotel, uitkijkend op de ijsbaai.

www.hotel-arctic.gl. Een ander goed idee is het Icefjord Hotel. Op het buitenterras kun je genieten van een prachtig uitzicht. www.hotelicefjord.gl

\ Wat doen?

Een natuur/wandelweekend tegen vol pension in het oude Inuit-dorp Ata (60 km ten noorden van Ilulissat) kan bij het plaatselijke agentschap Ilulissat Tourist Nature geboekt worden voor ongeveer € 330 /pers. per weekend, kajak inbegrepen. www.ilulissatn.com en vraag naar Silver of Christian. touna@greenet.gl

Voor een helikoptervlucht van anderhalf uur over de Ilulissat Fjord en de Groenlandse ijskap (Inlandsis) moet je op ongeveer € 360 per persoon rekenen. Raadpleeg de website www.visitilulissat.com en vraag naar Susanne – sg@wog.gl

Een boottocht van 2 uur onder de middernachtzon in het decor van de majestueuze Ilulissat fjord kost ongeveer € 65.

De fjordwandeling onder de middernachtzon is een must voor de duizenden toeristen die elk jaar naar hier komen afgezakt. Koop in het dorp een gedetailleerde kaart van de regio. Hierop staan alle wandelpaden aangeduid. De lokale agentschappen organiseren ook bezoeken aan de omliggende dorpen of kunnen wandelaars die zich te voet terug naar Ilulissat willen wagen, wat verder per boot afzetten.\

vergezichten op de fjord. Onderweg doen de groene heuvels me vreemd genoeg vooral aan Ierland denken. Het purper van de talrijke poolbloemen zet het bijzondere karakter van dit landschap nog eens extra in de verf. De magie van de fjord overvalt me. Deze plaats biedt een geweldig uitzicht op de 40 km lange fjord en ademt een absolute rust uit. De niet-aflatende stoet van voorbijtrekkende ijsschotsen die flonkeren onder de poolzon is erg meeslepend. Als

snel begin je figuren te ontwaren in die bizarre witte vormen van soms meer dan 100 meter hoog. Daar een krokodil, ginds een schip dat aan de grond gelopen is... En niet alleen het zicht is verbluffend. Het gekraak en gebulder van de ijsmogols draagt minstens evenveel bij tot de mystieke sfeer. “Ze zingen”, zeggen de Inuit op hun poëtische manier.

Deze excursie naar het hart van ijsbergland is zo uitzonderlijk dat ik er wel vijf keer naar >

© Patrick Reader

© Patrick Reader

De Fjord van Ilulissat en zijn natuurpracht.

Het dorpje Ata aan de Diskobaai.

toe getrokken ben in vier dagen. Het decor was trouwens telkens anders. 's Avonds trakteer ik me op een lokale visschotel en ontmoet ik nog wat toeristen. Ze komen een beetje van overal en ook zij hebben nog maar zelden zoiets moois gezien. Enkele gelukkigen konden zich zelfs een helicoptervlucht over de fjord veroorloven.

Nationale feestdag

Op 21 juni vieren ze in Groenland de nationale feestdag. De roodwitte vlag is prominent aanwezig. De autochtone bevolking heeft de traditionele klederdracht uit de kast gehaald en maakt zich op voor een al even authentieke processie. De Groenlandse vrouwen zingen in koor voor de kerk terwijl de mannen en jongens een demonstratie geven van hun kajakkwaliteiten in water dat niet warmer kan zijn dan 1°C. De toeristen kijken geboeid toe naar de dansen en de Inuit-spelletjes die de jongeren van het dorp opvoeren. Ook hier zijn de westerse levenswijzen uiteraard doorgedrongen, maar de plaatselijke bevolking blijft de gebruiken en gewoontes van hun Inuit-voorouders in ere houden. Een van die jonge Groenlanders trekt mijn aandacht met zijn excentrieke kapsel en moderne look. Ik zeg

hem "Aluu" (goeiedag in zijn moedertaal) en daar krijg ik een brede glimlach voor terug. Hij stemt er alvast makkelijker mee in om zich te laten fotograferen. Dit charmante volkje legt namelijk vaak de nodige reserve aan de dag. Het voetbalterrein van het dorp is het zenuwcentrum van de adolescenten. Jong en oud houden hier van sport. Een dag voordien was hier nog een wedstrijd. De tribunes zaten vol en wie geen plaats kon vinden, keek toe vanuit de auto. Elk doelpunt ging letterlijk vergezeld van toeters en belleten. Kortom, een groot feest.

Meer honden dan mensen

Na vier dagen te lande in Ilulissat is het tijd om het anker te lichten. Ik ga aan boord van de zeilboot "Ice Bird" – 15 meter lang en vijf passagiers – voor een tocht naar de Diskobaai en de ijsbergen. We zullen een paar keer aanmeren en wat trektochten ondernemen in de regio. Bij het uitvaren van de haven banen we ons heel behoedzaam een weg door de gigantische ijsklompen. Kleine stukjes ijs schuren de aluminium romp. De naburige ijsmassa's bulderen, terwijl grote stukken ijsberg afscheuren en schokgolven door het water sturen, wat soms voor

heuse tsunami's zorgt. We willen ons aan de zeevaartregels houden en respecteren scrupuleus de veiligheidsafstanden. Enkele drieteenmeeuwen slaan geamuseerd onze manoeuvres gade. We trekken richting Rodebay, een klein Inuit-dorp ten noorden van Ilulissat. De lokale agenten schappen zetten met de boot op die plek wandelaars af die van daar dan te voet terugkeren naar Ilulissat. Aan het geblaf van de honden valt af te leiden dat het dorp niet ver meer af kan zijn. Die sonore ambiance is kenmerkend voor heel Groenland. Net zoals in Ilulissat is de hondenpopulatie ook hier een stuk groter dan het aantal mensen. Tijdens de zomer blijven ze in de nabijheid van het huis van hun baasje en weten ze vaak geen raad meer met hun energie. Als ze niet ergens vastgeketend liggen, vormen reizigers een aangenaam doelwit om de verveling te doorbreken. Pas in de winter zullen ze weer voor de slee worden gespannen en hun nut bewijzen. Na een kleine verkenningstocht wagen we ons aan de mosselvangst. Wat een joekels van mosselen hebben ze hier! 's Avonds bereid ik voor mijn vier medereizigers een wijnsausje en zo vergeten we even al dat natuurgeweld.

© Patrick Reader

Op 21 juni vieren ze in Groenland de nationale feestdag.

© Patrick Reader

Adembenemend panorama op de Diskobaai.

We laten ons in slaap wiegen door de golven want de volgende dag wacht de baai van Pakitsoq. De boot ligt voor anker en ik vertrek vroeg in de ochtend samen met Marianne, de charmante Noorse van onze ploeg, voor een tocht van enkele uren naar de aangrenzende meren en een metershoge waterval.

Duikje wagen?

Bij aankomst wagen we ons meteen aan een frisse duik in het koude water. Een typisch Scandinavisch gebruik. Het weer is immers nu al een week super, de thermometer loopt op tot 15°C. We maken een korte uitstap naar Ata, een oud Inuit-dorp dat een ideale uitvalsbasis vormt voor toeristen die enkele dagen willen herbronnen in een volstrekt andere omgeving. Wat kan er mooier zijn dan een tocht in een decor bezaaid met meren, om zich temidden van het ijs te wijden aan watersportactiviteiten, aan vissen enz.

Walvisspotten

Een van de meest gedenkwaardige plekken van deze reis is de baai van De Quervain. Hier bevond zich het basiskamp van de Franse poolexpeditie onder leiding van Paul-Emile Victor die in 1948 de Groenlandse ijskap kwam bestuderen. Voor we

de plaats bereiken wacht ons een sportieve wandeltocht van zo'n drie uur. De eerste helft van het traject biedt adembenemende panorama's op de baai en de Eqip Sermia gletsjer. Terug op de zeilboot kunnen we niet verder noordwaarts omdat er zich te veel ijs heeft samengepakt en onze route blokkeert. Ons avontuur eindigt daarom in de Diskobaai op het gelijknamige eiland. Maar niet zonder een hoogtepunt. Midden in de nacht, onder een dikke laag mist, maakt de skipper me plots wakker... Er bevindt zich een walvis op enkele meter van onze boot... Een ongelooflijk spektakel. Het dier stoot een waterstraal metershoog de lucht in en duikt met een forse klap van zijn staart snel terug naar de diepten van de oceaan. De Diskobaai biedt onderkomen aan een grote populatie walvisachtigen. Zij ondervinden blijkbaar weinig hinder van de tientallen ijsbergen die hier statig ronddobberen. De weerspiegelingen ervan in het donkere water, de blauw nuances, het gemarmerde oppervlak en de complexe vormen bieden aan alle gasten van de Diskobaai en Ilulissat een onvergetelijk ijsdansspectakel. Werkelijk een pareltje van de natuur.

Tekst en foto's \ Patrick Reader –
www.arctic05.org

Praktisch

\ Typische kenmerken

De traditionele Groenlandse kostuums die worden gedragen ter ere van de nationale feestdag op 21 juni, communies, enz.

Het plaatselijke bier dat gebrouwen wordt met ijsbergijs van de Inlandsis en meer bepaald in het hotel Icefiord te verkrijgen is. Vraag aan Kim, de zaakvoerder, of je de fermentatie-installaties mag bezoeken.

Kajak en voetbal zijn de sporten die hier het meest beoefend worden.

Het museum dat gewijd is aan de bekende Groenlandse ontdekkingsreiziger Knud Rasmussen.

\ De talen

Op de toeristische plekken wordt vloeiend Engels en Deens gesproken. Groenland is overigens een autonome regio van het Koninkrijk Denemarken.

De plaatselijke bevolking spreekt Groenlands...

Wie enkele woordjes Groenlands kan meepraten wordt stevast getraakteerd op een gulle glimlach.

\ De uitrusting

Kleed je zoals voor een Belgische winter. Neem zeker wandelschoenen, regenkledij, handschoenen, zonnebril en fototoestel mee (een filter is onontbeerlijk). Een kleine rugzak is erg handig om vervangkousen, koekjes, water en zonne-creme in weg te bergen. Weet ook dat de moskitoes je het leven bepaald zuur kunnen maken wanneer je gaat wandelen in de periode juni tot augustus! Houd er steeds rekening mee dat je hier te gast bent en heb respect voor het milieu.

\ Een boek

Groenland, Kalaallit Nunaat, Guides Grand Nord, GNGL

Nederlands\ Groenland Reishandboek – Uitgeverij Elmar

Engels\ Ilulissat Icefjord, a world heritage site – Ole Bennike & Co - Geus

Engels\ A nature & wildlife guide to Greenland – Benny Génsbol – Gyldendal

Engels\ Greenland & the Arctic – Lonely Planet \

